

THE LIGHT OF TORAH

ב. מהדרין מן המהדרין

1. bShabbat 21b

It was taught in a *beraita*: the *mitzvah* of Ḥanukkah is *ner ish u-beito*. The *mehadrin* is one light for each and every person. And the *mehadrin min ha-mehadrin*, Beit Shammai says: on the first day one lights eight and, from that point, decreases. Beit Shammai says: on the first day one lights one and, from that point on, increases.

Ulla said: Two *Amoraim* in the West [i.e., Israel] disagreed. R. Yosei b. Avin and R. Yosei b. Zevida. One said Beit Shammai's rationale was to count remaining days, and Beit Hillel's rationale was to count the days already observed. The other said that Beit Shammai followed the paradigm of the bulls of the festival [of Sukkot], while Beit Hillel believed that one always increases sanctity and never decreases.

Rabba bar bar Ḥana said in the name of R. Yoḥanan: there were two elders in Zidon. One followed Beit Shammai and one followed Beit Hillel. One gave a reason for his actions, to correspond to the bulls of the festival, and one gave a reason for his actions – that one always increases sanctity and never decreases.

2. Rambam, M.T. Laws of Megillah and Ḥanukkah 4:1

How many candles should one light on Ḥanukkah? The *mitzvah* is that a single candle should be lit in each and every house, regardless of whether there are many members of the household, or merely one person [lives] there. A person who performs the *mitzvah* in a beautiful and conscientious manner should light candles for every member of the household, whether male or female. A person who is even more conscientious in his performance of the *mitzvah* than this and observes the *mitzvah* in the most desirable manner should light candles for every member of his household, a candle for each individual, whether male or female, on the first night. On each subsequent night, he should add a candle.

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

תנו רבנן: מצות חנוכה, נר איש וביתו. והמהדרין, נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמונה, מכאן ואילך פוחת והולך. ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

אמר עולא: פליגי בה תרי אמוראי במערבא, רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבידא. חד אמר טעמא דבית שמאי כנגד ימים הנכנסין, וטעמא דבית הלל כנגד ימים היוצאין. וחד אמר טעמא דבית שמאי כנגד פרי החג, וטעמא דבית הלל דמעלין בקדש ואין מורידין.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: שני זקנים היו בצידון. אחד עשה כבית שמאי ואחד עשה כדברי בית הלל. זה נותן טעם לדבריו כנגד פרי החג, וזה נותן טעם לדבריו דמעלין בקדש ואין מורידין.

2. משנה תורה, הלכות מגילה וחנוכה פרק ד הלכה א

כמה נרות הוא מדליק בחנוכה? מצותה שיהיה כל בית ובית מדליק נר אחד בין שהיו אנשי הבית מרבין בין שלא היה בו אלא אדם אחד. והמהדר את המצוה מדליק נרות כמנון אנשי הבית נר לכל אחד ואחד בין אנשים בין נשים. והמהדר יותר על זה ועושה מצוה מן המבחר מדליק נר לכל אחד בלילה הראשון ומוסיף והולך בכל לילה ולילה נר אחד:

3. *Tosafot, Shabbat 21b s.v. ve-hamehadrin min...*

It seems to Ri that Beit Shammai and Beit Hillel were only discussing *ner ish u-beito* in order to increase the beautification [of the *mitzvah*] because it is clear that when he adds or subtracts it is for the days remaining or observed. But, if he had a *ner* for every member of his household, even if he added every day it would not be clear [to the observer] for he might just think that that is how many people are in the home.

4. *Shulḥan Arukh, Oraḥ Ḥayyim 671:2*

How many lights should one kindle? On the first night, he kindles one [light]. From then on he continues to add one each night, until on the last night they are eight. And even if the household members are many, they should not kindle more.

Rama: And some say that every one of the household members kindles (Maimonides) and such is the widespread custom. And they should take care to each place their lights in a unique place, so that it will be apparent how many lights they are kindling. (Abraham Kara of Prague)

5. *Be'er Hetev, Ibid., 3*

And it is unique that Sephardim follow *Tosafot* and Ashkenazim follow Rambam, which we do not find anywhere else.

6. *Darkhei Moshe, Ibid., 1*

The Mahara mi-Prague writes that because we light indoors and it is known how many live in the house, we need not worry others will be confused as to how many are in the house and thus, even according to *Tosafot*, our practice is correct.

3. תוספות שבת כא: ד"ה והמהדרין מן המהדרין

נראה לר"י דב"ש וב"ה לא קיימי אלא אנר איש וביתו שכן יש יותר הידור דאיכא היכרא כשמוסיף והולך או מחסר שהוא כנגד ימים הנכנסים או היוצאים. אבל אם עושה נר לכל אחד אפי' יוסיף מכאן ואילך ליכא היכרא שיסברו שכך יש בני אדם בבית:

4. שו"ע או"ח סימן תרעא ס"ב

כמה נרות מדליק? בלילה הראשון מדליק אחד מכאן ואילך מוסיף והולך אחד בכל ליל' עד שבליל אחרון יהיו שמונה ואפי' אם רבים בני הבית לא ידליקו יותר:

הגה: וי"א דכל אחד מבני הבית ידליק (רמב"ם) וכן המנהג פשוט. ויזהרו ליתן כל א' וא' נרותיו במקום מיוחד כדי שיהיה היכר כמה נרות מדליקין [מהר"א מפראג]:

5. באר היטב שם ס"ג

וזה חידוש שהספרדים נוהגים כתוס' והאשכנזים כרמב"ם וזה לא מצינו בשאר מקומות:

6. דרכי משה שם ס"א

וכתב מהר"א מפראג דלדידן שמדליקין בפנים ויודעין בבית כמה בני אדם בבית וליכא למיחש שמא יאמרו כך בני אדם הם בבית אף לדעת התו' מנהגינו נכון.

7. Rif, Shabbat 9b (Rif Pagination)

It was taught in a *beraita*: the mitzvah of Ḥanukkah is *ner ish u-beito*. The *mehadrin* is one light for each and every person. And the *mehadrin min ha-mehadrin*, Beit Shammai says: on the first day one lights eight and, from that point, decreases. Beit Shammai says: on the first day one lights one and, from that point on, increases.

The rationale of Beit Shammai is to correspond to the bulls of the festival, others say it's to count the days remaining.

The rationale of Beit Hillel is to count the days that have been observed, others say it is to increase in holiness and never to decrease.

Rabba bar bar Ḥana said in the name of R. Yoḥanan: there were two elders in Zidon. One followed Beit Shammai and one followed Beit Hillel. One gave a reason for his actions, to correspond to the bulls of the festival, and one gave a reason for his actions – that one always increases sanctity and never decreases.

8. Mishnah Berurah 671, 5

If you only have nine candles [for the whole of Chanukah] you should light two on the second night. But if you have ten candles, even still you should only light two on the second night but on the third night refrain from lighting two and just light one.

7. רי"ף למסכת שבת דף ט עמוד ב (בדפי הרי"ף)

ת"ר: מצות נר חנוכה נר איש וביתו. והמהדרין נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין: בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך, וב"ה אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך.

טעמייהו דב"ש כנגד פרי החג אי נמי כנגד ימים הנכנסין.

וטעמייהו דב"ה כנגד ימים היוצאין אי נמי משום מעלין בקדש ולא מורידין:

אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שני זקנים היו בצידן אחד עשה כדברי ב"ש ואחד עשה כב"ה זה נותן טעם לדבריו כנגד פרי החג וזה נותן טעם לדבריו משום מעלין בקדש ולא מורידין:

8. משנה ברורה סימן תרעא ס"ק ה

ואם יש לו ט' נרות ידליק בליל שני שתי נרות. ואם יש לו י' נרות אעפ"כ לא ידליק רק בליל ב' ב', ובליל ג' לא ידליק שתיים רק אחת.